

Asia: VN/10058/2020, STM053:00/2020

Lausuntopyyntö esityksestä kontaktien jäljityssovelluksen käyttöönotosta Covid-19-epidemian hallinnan tueksi

Kysymykset

1. Muistiossa esitellään mobiilisovellus tukemaan tartuntatautien jäljitystyötä ja tartuntaketjujen katkaisemista. Onko tämä tarkoituksenmukainen tapa jäljittää tartuntaketjuja?

kyllä pääosin

Avoimet huomiot koskien kysymystä 1

Kansainvälinen yhteistyö on tärkeää: teknologian kehittymisen seuraaminen ja muissa maissa jo käytössä olevien sovellusten kautta saavutettavien tulosten analysointi.

2. Onko esityksessä asianmukaisesti otettu huomioon henkilötietojen ja yksityisyyden suojaan liittyvät näkökohdat?

kyllä

Avoimet huomiot koskien kysymystä 2

-

3. Onko muistiossa tunnistetut lainsäädäntömuutokset riittävät?

kyllä

Avoimet huomiot koskien kysymystä 3

-

4. Mahdolliset yksilöidyt säädösmuutosehdotukset

-

5. Mitä hyötyjä arvioitte sovelluksella olevan ja mille tahoille?

Sovelluksen keskeisin hyöty on Suomen exit-strategian tukeminen. Yleisesti ottaen hyödyt on kuvattu hyvin suunnitelmassa rajautuen Covid-19 epidemiaan. Hyötyjä voisi olla

tarkoituksenmukaista pohtia myös koronavirustaudin ulkopuolella, eli sovelluksen jatkoehdyntämismahdollisuuksia.

Kansallisen yhteistyön näkökulmasta hyötynä on myös se, että samalla voidaan luoda mallia ja konseptia siitä, miten eri julkisen ja yksityisen tahon toimijat toimivat yhteistyössä kiireellisissä ja kriittisissä epidemia- tai muissa tapauksissa.

6. Millaisia riskejä valmisteluun tai sovelluksen käyttöön voi kohdistua?

Valmisteluun ja toteutukseen liittyen yksi keskeisimmistä riskeistä on, että riittävän ketterän ja nopean yhteistyö- ja päätöksentekomallin luominen epäonnistuu, ja toteutus viivästyy kriittisesti. Hankkeen onnistuminen vaatii laajan toimijajoukon tiivistä yhteistyötä, jolloin toimijoiden välinen koordinaatio ja riittävän nopea päätöksentekokyky nousevat keskeisiksi onnistumisen edellytyksiksi. SoteDigi näkee, että organisaatorajat ylittävän ydintiimin muodostaminen on ensiarvoisen tärkeää. Tiimillä pitää olla operatiivinen päätösvalta, ja ohjausrakenteiden tulee keskittyä tarjoamaan nopeasti vastauksia esim. tietosuojaan ja muihin juridisiin kysymyksiin liittyen sekä poistamaan etenemisen esteitä.

Selkeät roolitukset toimijoiden välillä on välttämätöntä tehdä kunkin toimijan vahvuuksiin perustuen. Hankintayksikkö ja hankintatapaan liittyvät asiat tulee selvittää ja jos niihin liittyen tulee viivästyksiä, on se keskeinen riski aikataulun näkökulmasta. Sovelluksen omistajuuden ja valmistajatahon lisäksi tulee selvittää immateriaalisiin oikeuksiin liittyvät kysymykset.

Käytön näkökulmasta keskeisimpiä ovat tietoturvaan ja luottamukseen sekä käytettävyyteen ja saavutettavuuteen liittyvät riskit.

7. Muut huomiot muistiosta ja liitteestä. Voit esittää myös näkemyksiä jäljitysprosessissa tarvittavaan tiedonhallinnan ja tietojärjestelmien kehitykseen.

Kuten dokumentaatiossa on kuvattu, liittyy jäljityssovellukseen myös muita palveluja kuten Omaolo, Kanta-palvelut ja potilastietojärjestelmät. On järkevää lähteä liikkeelle stand alone- sovelluksella ilman integraatioita, ja tehdä ne toisessa vaiheessa. Kuitenkin olisi tärkeää suunnitella ammattilaisen ja asukkaan käyttäjäpolut heti alusta saakka molempien vaiheiden näkökulmasta, jotta poluista tulee mahdollisimman ehjiä molemmissa vaiheissa, käyttäjät ymmärtävät ne helposti, ja tarvittavat alkupään suunnitteluratkaisut ne huomioivat. Tästä syystä tiivis yhteistyö eri toimijoiden välillä hankkeen alusta saakka on todella oleellista.

Suunnitelmassa korostetaan, miten tärkeää on, että riittävän moni suomalainen lataa sovelluksen puhelimeensa. Tästä näkökulmasta luottamuksen synnyttäminen on tärkeää. Käyttöönottojen suunnittelu on aloitettava heti hankkeen käynnistyessä, ja viestinnällä on tämän sovelluksen osalta keskimääräistä isompi rooli käyttöönottojen kontekstissa. Viestinnällinen yhteistyö keskeisten toteutukseen ja sovelluksen käyttöön liittyvien toimijoiden välillä korostuu.

Nordlund Hanna
SoteDigi Oy